

THAM LUẬN
CỦA BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH HĐND TỈNH
VỀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG THẨM TRA CÁC
DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT, BÁO CÁO, ĐỀ ÁN TRÌNH KỶ HỌP HĐND
TỈNH

Ban Kinh tế - Ngân sách

Thẩm tra là một trong những nhiệm vụ quan trọng, chủ yếu của các Ban của HĐND nhằm xem xét tính hợp pháp, khoa học, khả thi của vấn đề được đề cập trong báo cáo, đề án, tờ trình và dự thảo nghị quyết của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình kỳ họp HĐND. Kết quả thẩm tra là cơ sở phản biện quan trọng để đại biểu HĐND thảo luận và quyết nghị các vấn đề quan trọng của địa phương. Từ đó đảm bảo cho nghị quyết của HĐND ban hành hợp hiến, hợp pháp, phát huy hiệu lực, hiệu quả, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh và nâng cao đời sống nhân dân. Đối với Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh xác định nâng cao chất lượng thẩm tra là một trong những giải pháp nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của HĐND các cấp, do vậy thời gian qua, hoạt động thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đã được thực hiện đúng quy định của pháp luật, từng bước đổi mới theo hướng chuyên sâu vào từng nội dung, lĩnh vực. Chất lượng các báo cáo thẩm tra của Ban được các đại biểu HĐND tỉnh đánh giá cao, nội dung báo cáo thẩm tra thể hiện được chính kiến và có tính phản biện, làm cơ sở để các đại biểu thảo luận, xem xét quyết định.

Từ đầu nhiệm kỳ 2021-2026 đến nay, HĐND tỉnh khoá IV đã tổ chức 5 kỳ họp, trong đó: 03 kỳ họp thường kỳ và 2 kỳ họp chuyên đề. Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo luật định và sự phân công, điều hòa của Thường trực HĐND tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ động chuẩn bị nội dung và tổ chức thẩm tra 51 báo cáo, tờ trình, đề án và dự thảo nghị quyết do UBND tỉnh trình HĐND tỉnh xem xét quyết định tại các kỳ họp HĐND tỉnh trên các lĩnh vực như các Nghị quyết về phát triển Kinh tế - xã hội hàng năm; về kế hoạch đầu tư phát triển, quyết toán ngân sách, giao dự toán ngân sách địa phương hàng năm; các nghị quyết về chế độ, định mức chi tiêu tài chính; các nghị quyết chuyên đề về điều chỉnh quy hoạch ba loại rừng, Nghị quyết về chủ trương đầu tư thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND tỉnh và các Nghị quyết về thực hiện chính sách an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh... đây là những nghị quyết rất quan trọng, mang tính chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Do vậy, công tác thẩm tra

các báo cáo, tờ trình, đề án được Lãnh đạo Ban chú trọng và thực hiện chặt chẽ, đồng thời đổi mới cách thức tiến hành, đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo luật định. Trên cơ sở nội dung được phân công, Ban đã chủ động tiếp cận sớm ngay từ khâu soạn thảo, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan soạn thảo đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết; tổ chức khảo sát thực tế đối với những đề án, dự thảo nghị quyết có tính chất quan trọng để thu thập thông tin; đồng thời phân công các thành viên Ban nghiên cứu tài liệu phục vụ công tác thẩm tra. Qua thẩm tra đã nêu rõ chính kiến của Ban, phát hiện những tồn tại, hạn chế, thiếu sót trong quá trình soạn thảo dự thảo nghị quyết và kiến nghị sửa đổi, bổ sung... để các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết đảm bảo đúng quy định của pháp luật, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương và có tính khả thi cao. Các kiến nghị của Ban đều được UBND tỉnh, các cơ quan soạn thảo tiếp thu, chỉnh sửa; chất lượng các báo cáo thẩm tra ngày càng được nâng cao và là cơ sở giúp đại biểu HĐND nghiên cứu, thảo luận và quyết định để các nghị quyết của HĐND ban hành phát huy được tính hiệu lực, hiệu quả, đi vào cuộc sống.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được công tác thẩm tra của Ban còn gặp một số khó khăn như sau:

- Các cơ quan được giao soạn thảo đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết chưa phối hợp chặt chẽ với Ban ngay từ đầu nên việc nghiên cứu, thu thập thông tin để phục vụ công tác thẩm tra còn gặp nhiều khó khăn. Chất lượng một số báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết do một số Sở, ngành tham mưu UBND tỉnh trình kỳ họp HĐND tỉnh còn thấp, điều chỉnh nội dung nhiều lần ảnh hưởng đến công tác thẩm tra của Ban.

- Số lượng các báo cáo, tờ trình, đề án và dự thảo nghị quyết thuộc lĩnh vực kinh tế - ngân sách trình tại các kỳ họp HĐND tỉnh khá lớn nhưng thời điểm UBND tỉnh và các cơ quan chuyên môn gửi đến HĐND tỉnh chưa đảm bảo thời gian so với Luật định không đủ thời gian để khảo sát, thu thập thông tin, ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng thẩm tra và hoàn thiện dự thảo nghị quyết trình HĐND tỉnh.

- Một số tờ trình, dự thảo nghị quyết do UBND tỉnh trình HĐND tỉnh theo quy định phải báo cáo xin ý kiến của Ban Thường vụ, Thường trực Tỉnh ủy nhưng khi cấp có thẩm quyền đã có ý kiến thống nhất trình HĐND, Ban KTNS thẩm tra phát hiện ra những vấn đề bất cập, đề nghị cơ quan soạn thảo xem xét, sửa lại một số nội dung để đảm bảo nghị quyết thông qua có tính khả thi. Thực tiễn cho thấy, trong trường hợp này ý kiến thẩm tra của Ban khó mà thực hiện được.

- Các thành viên Ban chủ yếu hoạt động kiêm nhiệm nên thời gian tham gia các hoạt động của Ban theo kế hoạch đề ra còn hạn chế. Một số thành viên của Ban chưa chủ động nghiên cứu, thiếu cập nhật thông tin về nội dung thẩm tra, nên chưa có nhiều ý kiến phản biện, góp ý vào báo cáo thẩm tra.

Từ thực tế nêu trên, để nâng cao chất lượng công tác thẩm tra các báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết trình tại các kỳ họp HĐND tỉnh, đảm bảo tính phản biện cao, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đề xuất một số giải pháp như sau:

Một là, thực hiện nghiêm quy trình, thủ tục thẩm tra các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết, đặc biệt đối với các nghị quyết quy phạm pháp luật đã được quy định tại Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Kiên quyết không đưa vào chương trình kỳ họp những nghị quyết có hồ sơ được gửi đến Thường trực HĐND tỉnh sau thời gian quy định (15 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp) hoặc những nội dung đề xuất bổ sung vào chương trình kỳ họp nhưng không đảm bảo thời gian thực hiện đủ thủ tục theo quy định pháp luật.

Hai là, Ban phải chủ động tham gia ngay trong công tác thẩm tra như: tham dự các phiên họp của UBND tỉnh thảo luận về các báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết sẽ trình tại kỳ họp HĐND tỉnh; chủ động liên hệ và yêu cầu UBND tỉnh và các cơ quan liên quan gửi báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết kèm theo các hồ sơ, tài liệu liên quan để Ban triển khai các hoạt động thẩm tra, nghiên cứu tài liệu phục vụ cho công tác thẩm tra; đối với đề án, dự thảo nghị quyết liên quan đến quyền lợi của nhiều người, nhóm đối tượng thì phải xem xét việc lấy ý kiến tham vấn, góp ý của nhân dân và các đối tượng chịu tác động.

Ba là, các thành viên Ban phải nhiệt tình, trách nhiệm, nghiên cứu chuyên sâu, thu thập thông tin các nội dung liên quan đến lĩnh vực thẩm tra, tích cực tham gia các hoạt động khảo sát, giám sát, tiếp xúc cử tri để nắm bắt tình hình địa phương, ý kiến, kiến nghị, tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, đặc biệt là ý kiến về cơ chế, chính sách có tác động đến đời sống dân sinh.

Bốn là, Bộ trí bộ phận giúp việc cho Ban đảm bảo chất lượng, có năng lực và bảo đảm tính chuyên sâu để chủ động phối hợp với các cơ quan chủ trì xây dựng đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết và các cơ quan khác để thu thập, cung cấp thông tin liên quan đến nội dung thẩm tra và các tài liệu cần thiết cho các thành viên Ban nghiên cứu trước khi tiến hành họp thẩm tra. Làm tốt công tác tham mưu xây dựng các dự thảo báo cáo thẩm tra của Ban. Muốn vậy phải có cơ chế, chính sách thu hút cán bộ công chức có phẩm chất, trình độ, năng lực,

kinh nghiệm thực tiễn, tâm huyết với hoạt động của cơ quan dân cử về công tác tại Văn phòng để đáp ứng nhiệm vụ trong thời gian tới.

- Năm là, tăng cường công tác phối hợp hoặc đồng giữa các Ban của HĐND tỉnh với UBND tỉnh, với các cơ quan chuyên môn trực thuộc UBND tỉnh và các cơ quan có liên quan trong công tác chuẩn bị báo cáo, tờ trình, đề án, dự thảo nghị quyết cần mời các Ban của HĐND tỉnh tham gia ngay từ khi chuẩn bị văn bản trình HĐND tỉnh; cung cấp hồ sơ, tài liệu cho các Ban nghiên cứu trước khi trình HĐND tỉnh như quy định của pháp luật, góp phần nâng cao chất lượng các báo cáo thẩm tra của Ban.

Trên đây là một số giải pháp nâng cao chất lượng thẩm tra các dự thảo nghị quyết, báo cáo, đề án trình HĐND cấp tỉnh, từ thực hiện hoạt động của Ban, Ban KT-NS HĐND tỉnh trao đổi, thảo luận, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026.

Chúc hội nghị thành công tốt đẹp!